

České veřejné mínění, komunikační strategie a Green Deal

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.

2050
INSTITUT

České klima 2021

Mapa českého veřejného mínění v oblasti změny klimatu

Jan Krajhanzl, Tomáš Chabada, Renata Svobodová,
Ondřej Kácha, Jáchym Vintř, Adéla Becková a další

Katedra environmentálních studií FSS MU
ve spolupráci s Green Dock, z.s.

MUNI
FSS

GREEN
DOCK

Typologie českých cílových skupin z hlediska ochrany klimatu

Chtěli byste vidět mapu české veřejnosti, které se mezi sebou výrazně liší ve svých postojích k ochraně klimatu? Tady je malá ochutnávka. Stejně jako v našem klimavýzkumu před šesti lety jsme použili tzv. Latent Class Analysis. A díky nim vám ukážeme, jak se mezi sebou „cílovky“ liší kulturně, politicky, socioekonomicky atd. Zatím sdílíme aspoň první seznámení, ostatní je spíš obrázková hádanka... Vše vám detailně popíšeme při zveřejnění. Těšíme se.

Toto je jeden z řady výsledků, které přináší čerstvý výzkum *České klima 2021* uskutečněný na reprezentativním vzorku 2 762 obyvatel ČR. Více informací o šetření a jeho zveřejnění se dozvíte na tomto odkaze: www.bit.ly/czklima21

Česká (ne)transformace 2022

Zpracoval STEM a Institut 2050

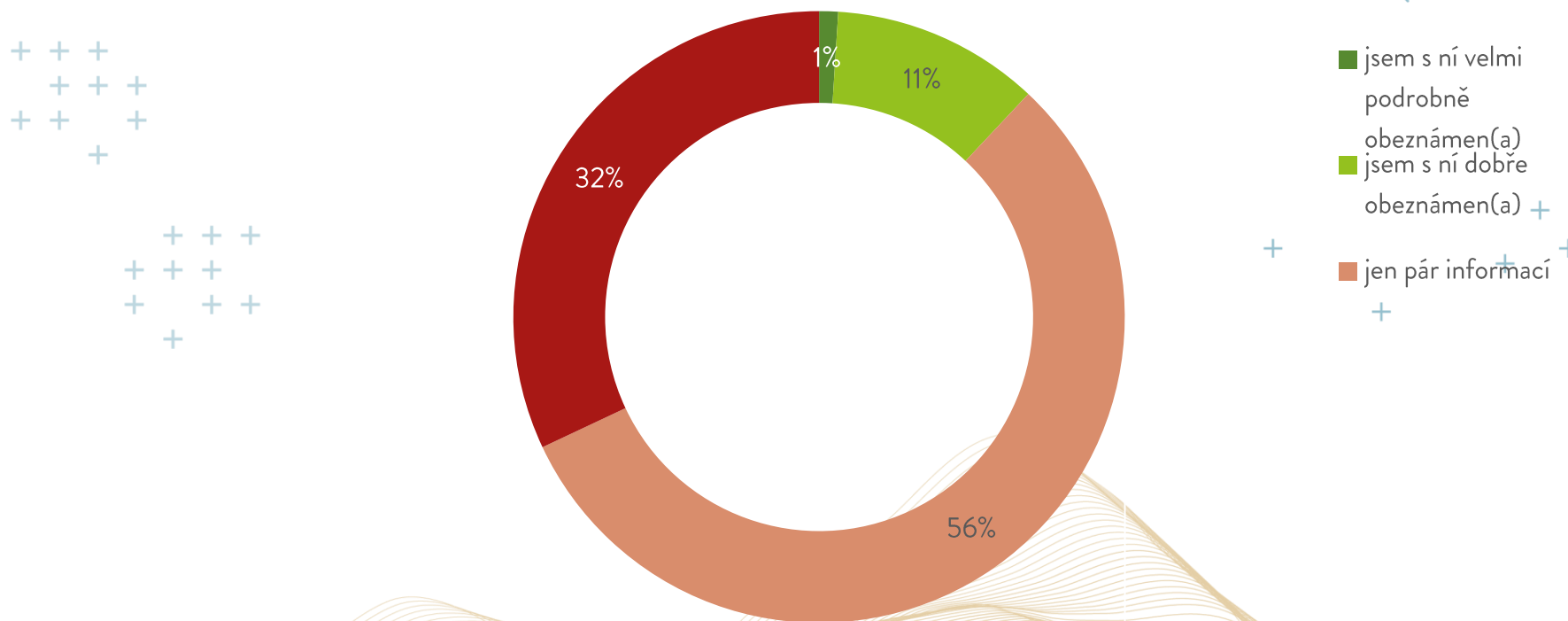
20. září 2022

Nedostatek informací o Zelené dohodě pro Evropu

Kolik toho obyvatelé ví o European Green Deal?

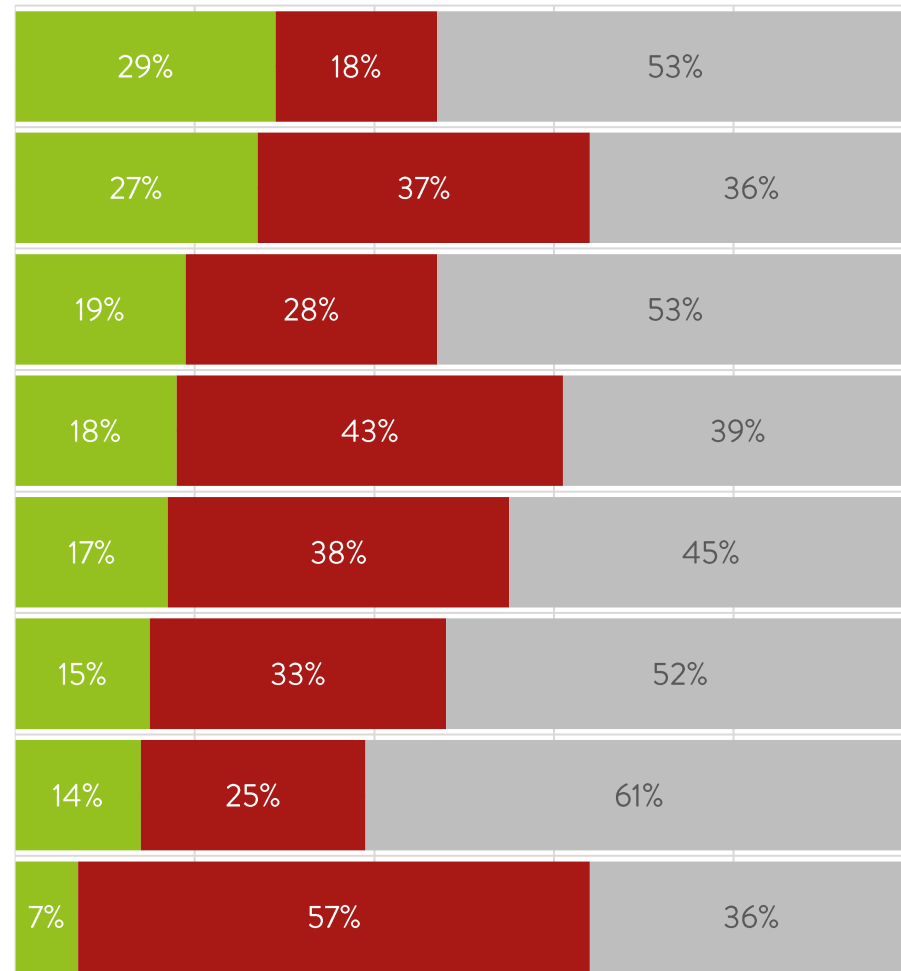
Česká veřejnost má jenom velmi malé povědomí o této dohodě. **Téměř třetina obyvatel (32 %) uvedla, že o ní neví nic nebo skoro nic a více než polovina (56 %) uvádí, že si vybaví jen pár informací.** Naopak pouze jeden ze sta dotázaných zhodnotil, že je s ní obeznámen velmi podrobně, další desetina pak udává dobrou znalost.

Kolik toho víte o Zelené dohodě pro Evropu/Green Deal?

Velmi chatrné znalosti o ochraně klimatu a transformaci

- Česká republika se zavázala k dosažení uhlíkové neutrality, tedy snížení emisí skleníkových plynů na nulu do roku 2050.
- Zelená dohoda pro Evropu (Green Deal) zakazuje po roce 2035 jezdit jakýmkoliv auty se spalovacími motory.
- v České republice produkuje doprava více emisí skleníkových plynů než energetika.
- Technologie, které vyrábějí energii z obnovitelných zdrojů jako je sluneční záření, vítr či voda, v posledních letech výrazně zlevnily.
- Česká republika se v posledních šedesáti letech otepluje dvakrát rychleji, než je celosvětový průměr.
- výrobu jaderné energie v nově postavených blocích v České republice můžeme zahájit už před rokem 2035.
- Čína se zavázala do roku 2060 dosáhnout uhlíkové neutrality, tedy snížit své emise skleníkových plynů na nulu.
- Česká republika produkuje v přepočtu na jednoho obyvatele více emisí skleníkových plynů než Čína, Indie nebo Velká Británie

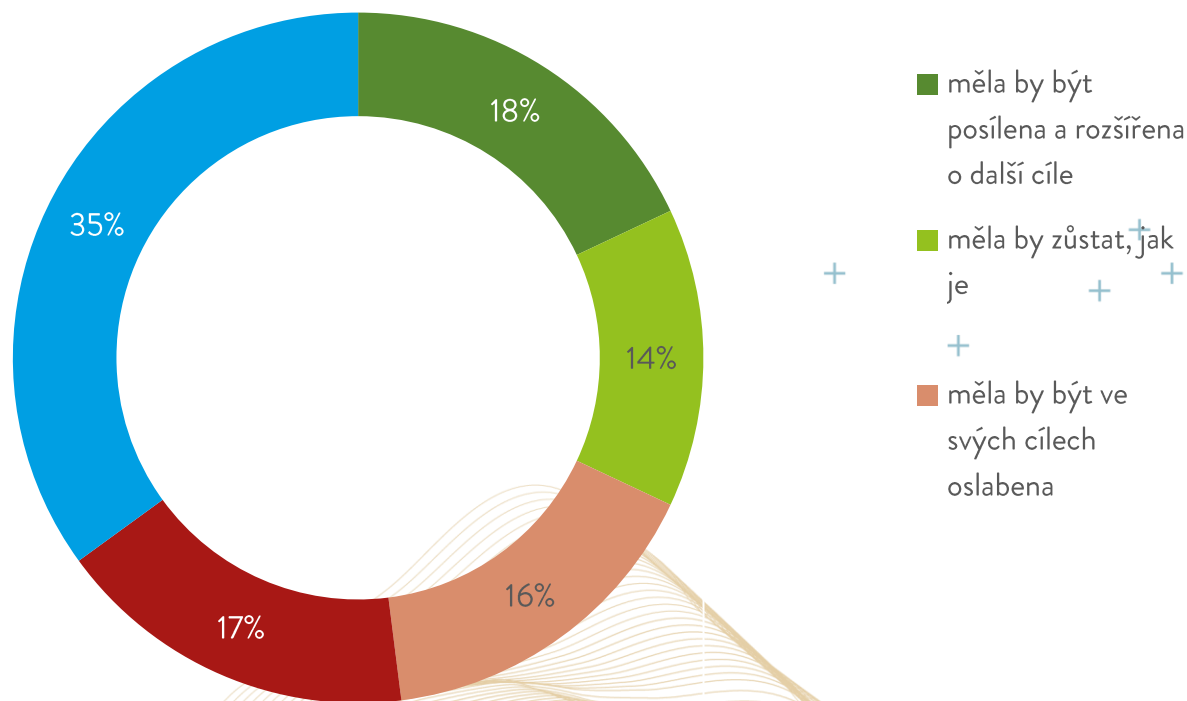
■ správná odpověď ■ nesprávná odpověď ■ neví

Označte tvrzení, která jsou podle Vašeho názoru pravdivá.

Rozdílné pohledy na budoucnost Zelené dohody pro Evropu

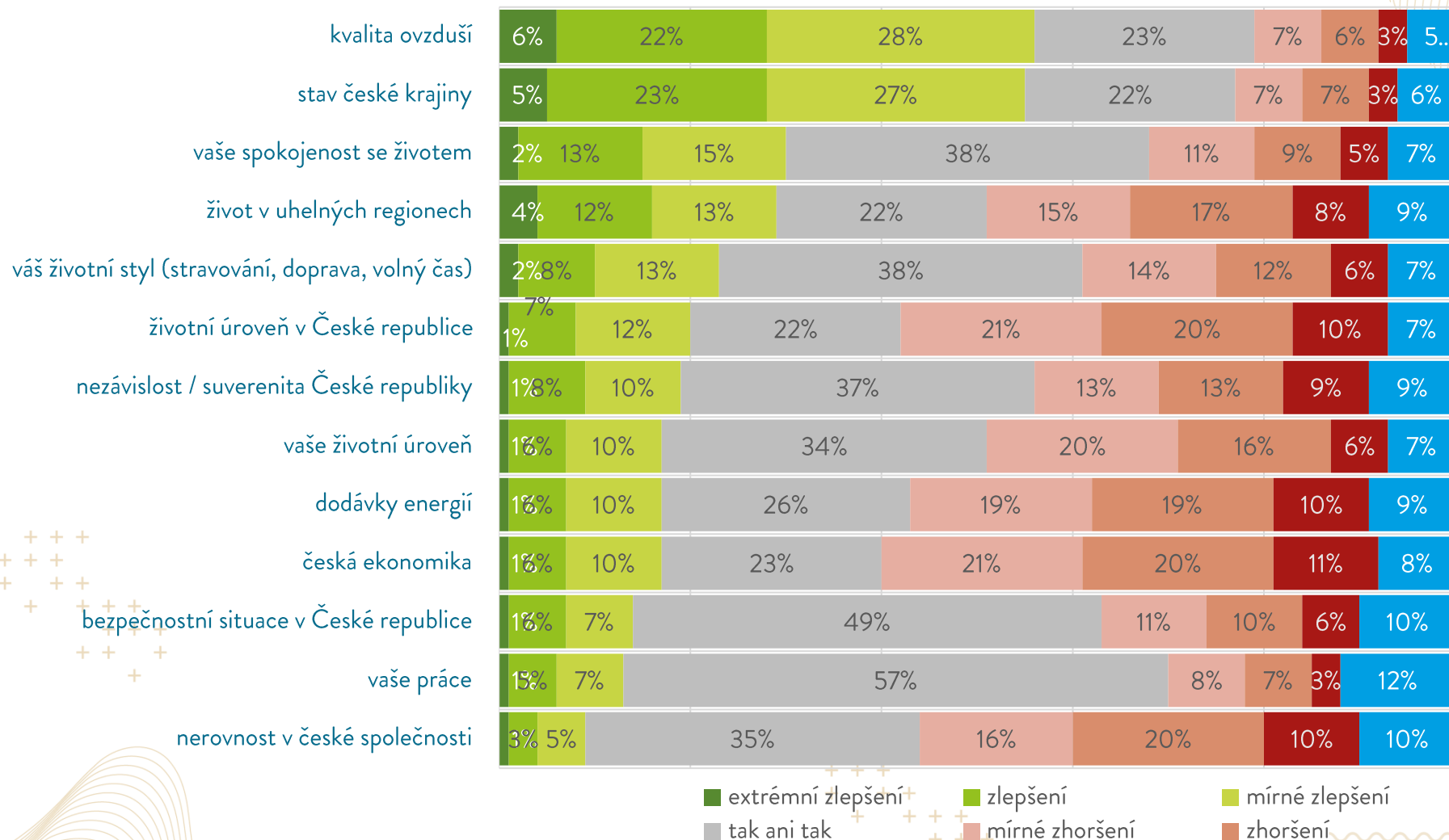
Jak by podle dotazovaných měla vypadat budoucnost European Green Deal?

Představa o budoucnosti Zelené dohody rozděluje českou veřejnost do tří početně vyrovnaných skupin. **První třetina dohodu podporuje:** podle 18 % by měla být posílena a 14 % si přeje, aby zůstala, jak je. **Další třetina je proti:** 16 % si přeje její oslabení a 17 % její úplné zrušení. **Zbýlých 35 % pak budoucnost dohody nedokáže posoudit,** což koresponduje s nízkou informovaností o dohodě.

Co si myslíte o budoucnosti Zelené dohody pro Evropu/Green Deal?

Jaké dopady očekává česká veřejnost od Green Deal?

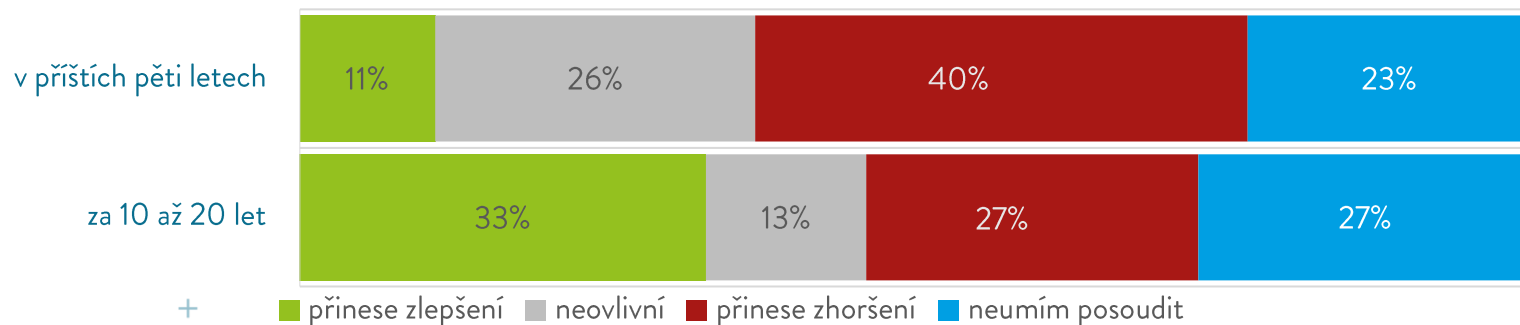

Green Deal: Jaký bude mít podle Vašeho názoru tento plán dopad v jednotlivých oblastech Vašeho života a české společnosti?

V krátkodobé perspektivě zhoršení, v dlouhodobé zlepšení

Jak podle obyvatel ovlivní Zelená dohoda život v České republice v příštích pěti letech a v horizontu 10 až 20 let?

V příštích pěti letech budou podle dotázaných převládat spíše negativní dopady Zelené dohody pro Evropu na život v Česku. Zhoršení očekává 40 %, zatímco zlepšení pouze 11 %. Podle čtvrtiny dekarbonizace život v Česku neovlivní a další čtvrtina to neumí posoudit. **Naopak v horizontu 10-20 let pak veřejnost předpokládá spíše pozitivní dopady:** zlepšení očekává 33 %, zhoršení 27 %.

Často se mluví o tom, že pokud chceme významně zmírnit změnu klimatu, potřebuje naše ekonomika velkou přeměnu a modernizaci. Tento plán se označuje jako Zelená dohoda pro Evropu neboli Green Deal.

Myslíte si, že tato přeměna ekonomiky nějak ovlivní život v České republice?

Česká veřejnost a akceptace proklimatických a transformačních politik # 1

ekonomicky více než nyní podporovat zateplení budov a stavbu budov nenáročných na energie

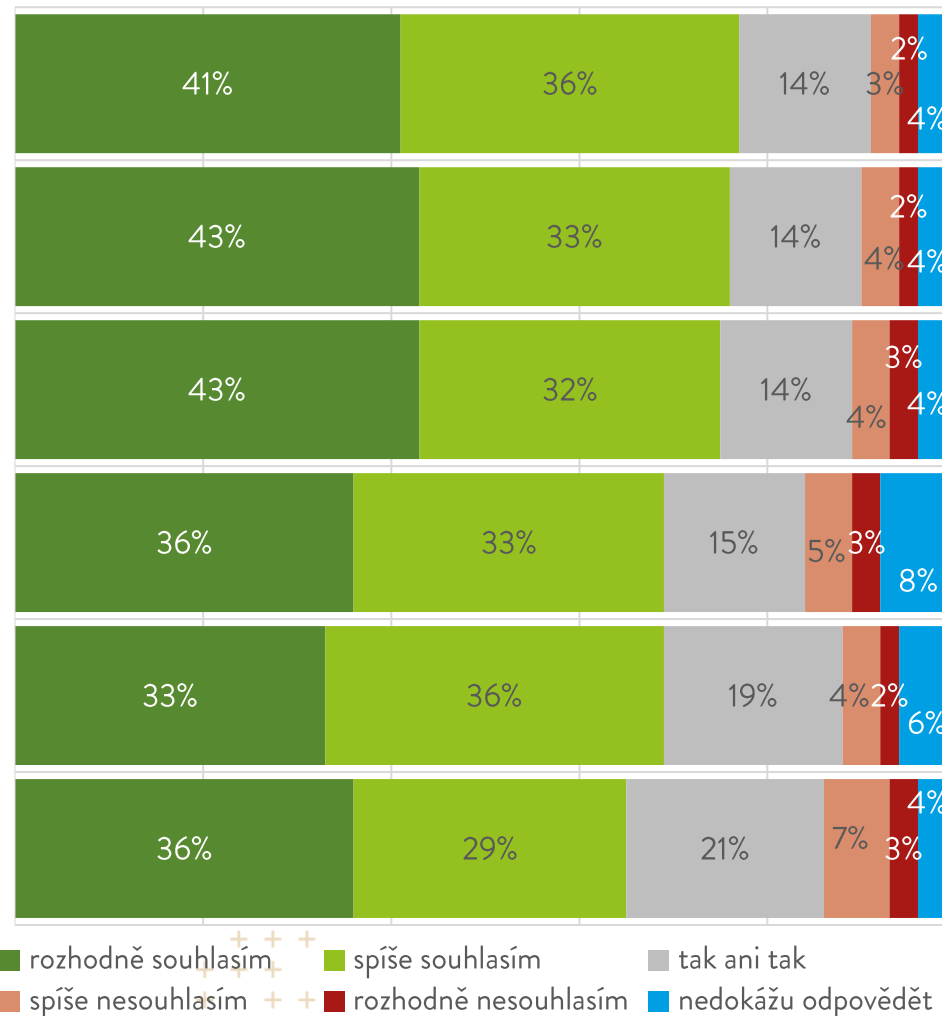
ekonomicky podporovat obnovitelné zdroje energie

zvýšit příspěvky pro domácnosti a obce na pořízení solárních panelů a tepelných čerpadel

podporovat rozvoj železniční na úkor kamionové dopravy

investovat do nových pracovních příležitostí a sociálních opatření v regionech, kde dojde k...

ekonomicky podporovat, aby byla cena veřejné dopravy pro všechny výrazně snížena

Do jaké míry souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími kroky českého státu?

Česká veřejnost a akceptace proklimatických a transformačních politik # 2

připravit podrobný vládní plán, jak by mělo
snižování emisí skleníkových plynů v příštích...

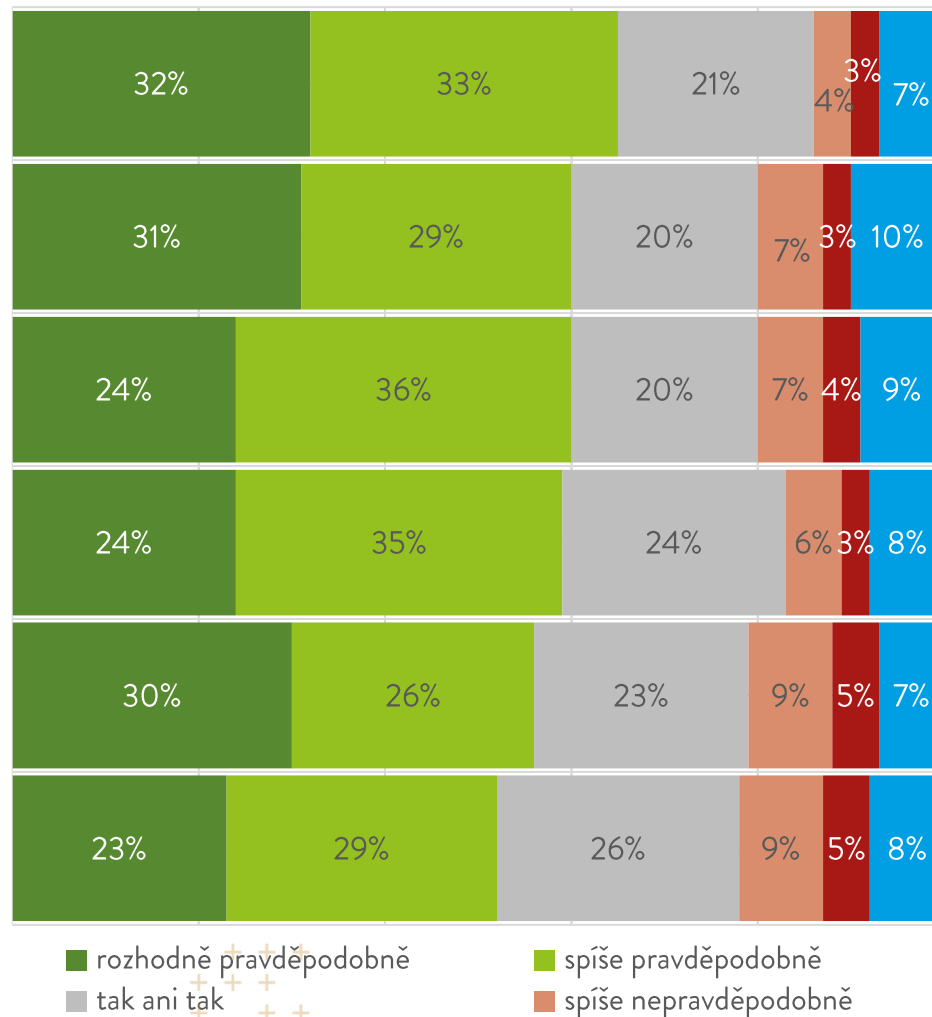
peněžní výnosy ze zdanění emisí skleníkových
plynů vracet obyvatelům

zákonem po zemědělci požadovat, aby lépe
chránili půdu

naplánovat, jak mohou jednotlivé obce snižovat
svoje emise přispívající ke změně klimatu,...

ekonomicky podporovat jaderné zdroje energie

zrušit dotace všem firmám, které produkují velké
množství emisí skleníkových plynů

Do jaké míry souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími kroky českého státu?

Česká veřejnost a akceptace proklimatických a transformačních politik # 4

zvýšit cenu výrobků dovážených ze zemí, kde rostou emise přispívající ke změně klimatu

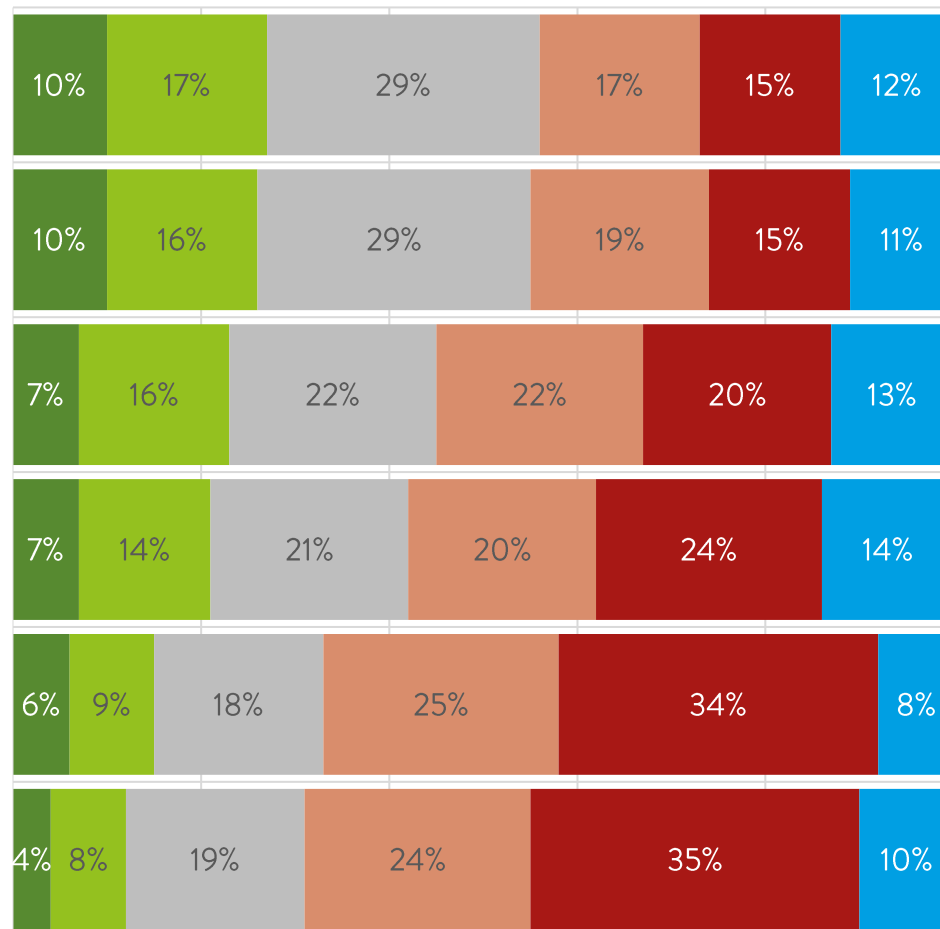
zvýšit ceny za leteckou dopravu

uzavřít uhelné elektrárny v roce 2033

vyvlastnit ty továrny a elektrárny, které nejvíce přispívají ke změně klimatu, následně tyto...

+ zavést několik opatření: pracovat pouze tři dny v týdnu, umožnit bydlení každému kdo potřebuje a...

+ ukončit výrobu automobilů se spalovacími motory v roce 2035

rozhodně souhlasím spíše souhlasím tak ani tak spíše nesouhlasím rozhodně nesouhlasím nedokážu odpovědět

Do jaké míry souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími kroky českého státu?

Česká veřejnost a akceptace proklimatických a transformačních politik # 3

zavést čtyřdenní pracovní týden

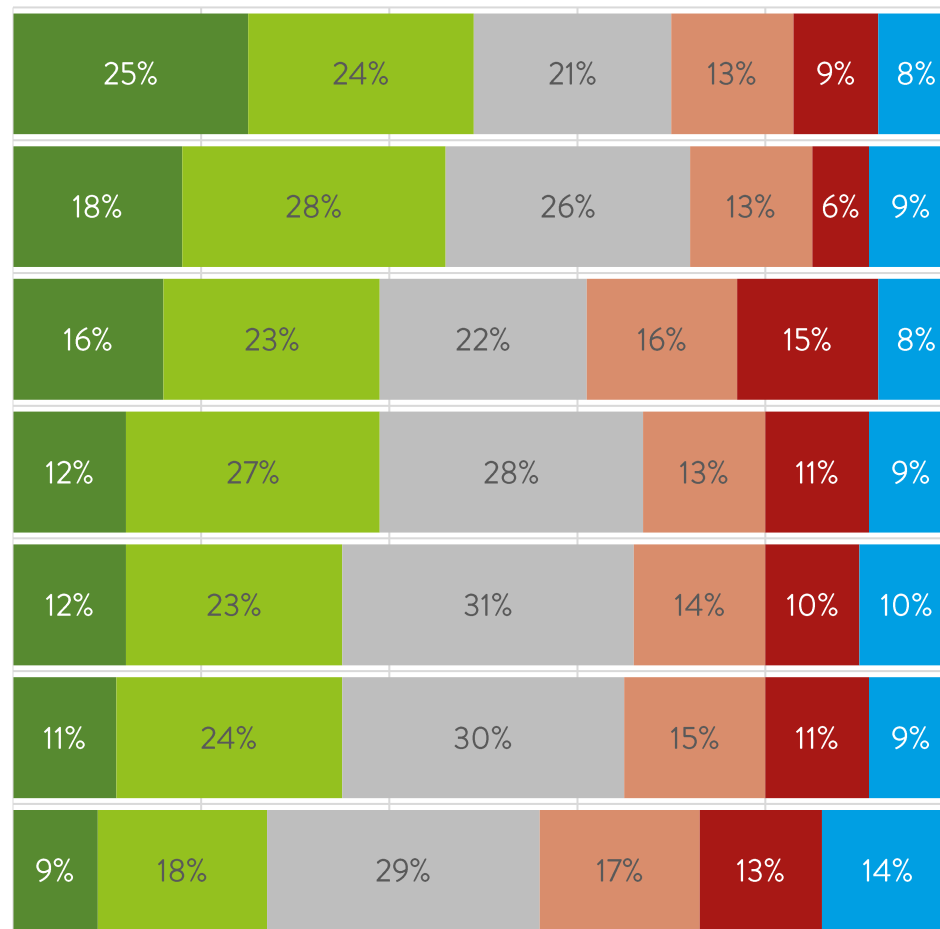
zavádět více ekologického zemědělství, kde se méně vypěstuje, ale lépe pečuje o půdu ekonomicky přispívat domácnostem a firmám na nákup elektromobilů/elektroaut

podporovat výstavbu dobíjecích stanic pro elektromobily/elektroauta

označit všechny výrobky a služby informací, jakým množstvím emisí přispívají ke změně klimatu,...

+ + +
+ + +
+ + +
promítnout náklady spojené se změnou klimatu do ceny výrobků a služeb, které ke změně klimatu...

+ + +
+ + +
zavést uhlíkovou daň, která by snížila zdanění práce a zvýšila zdanění výrobků a služeb, které...

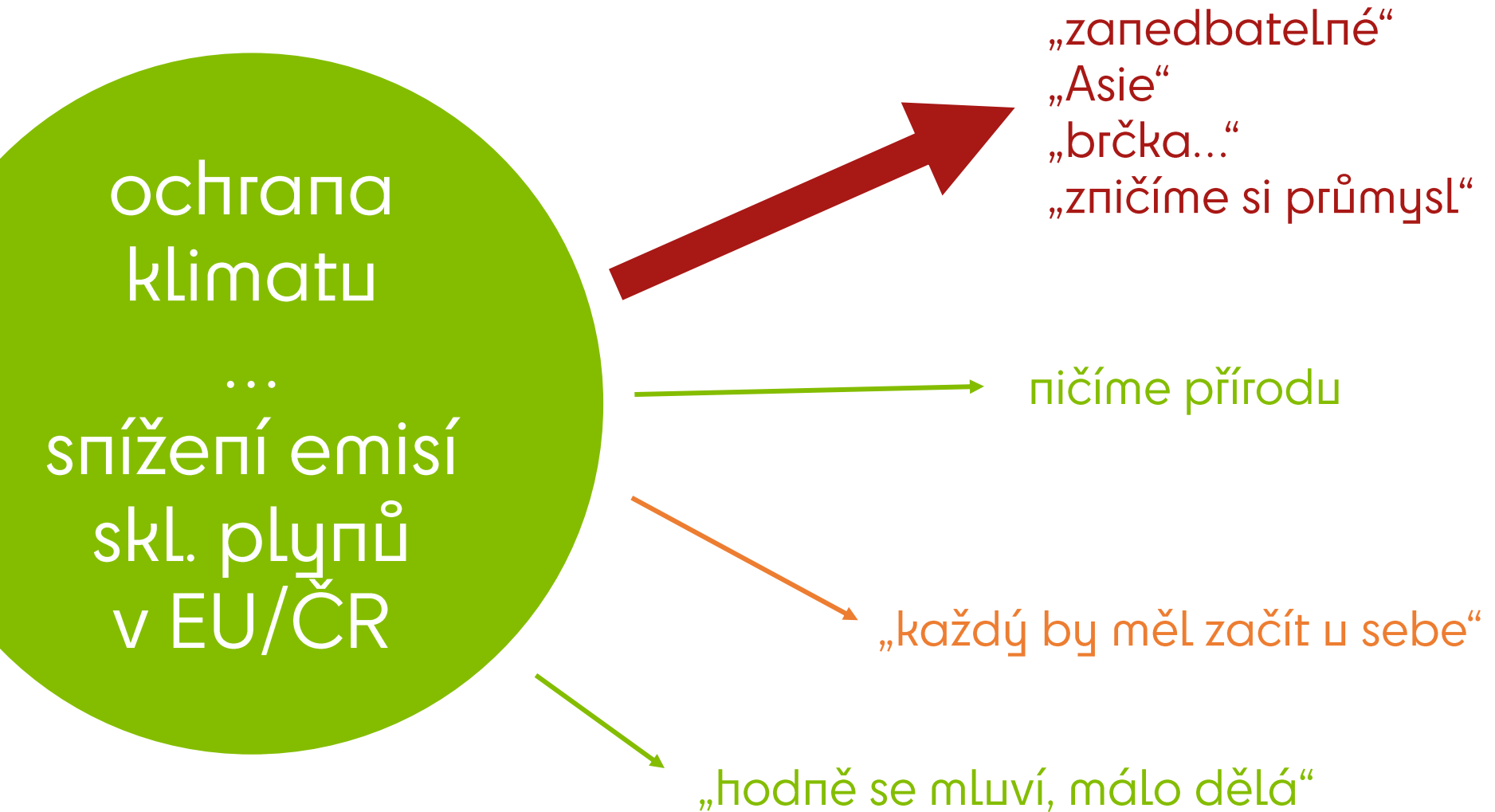

rozhodně souhlasím spíše souhlasím tak ani tak
spíše nesouhlasím rozhodně nesouhlasím nedokážu odpovědět

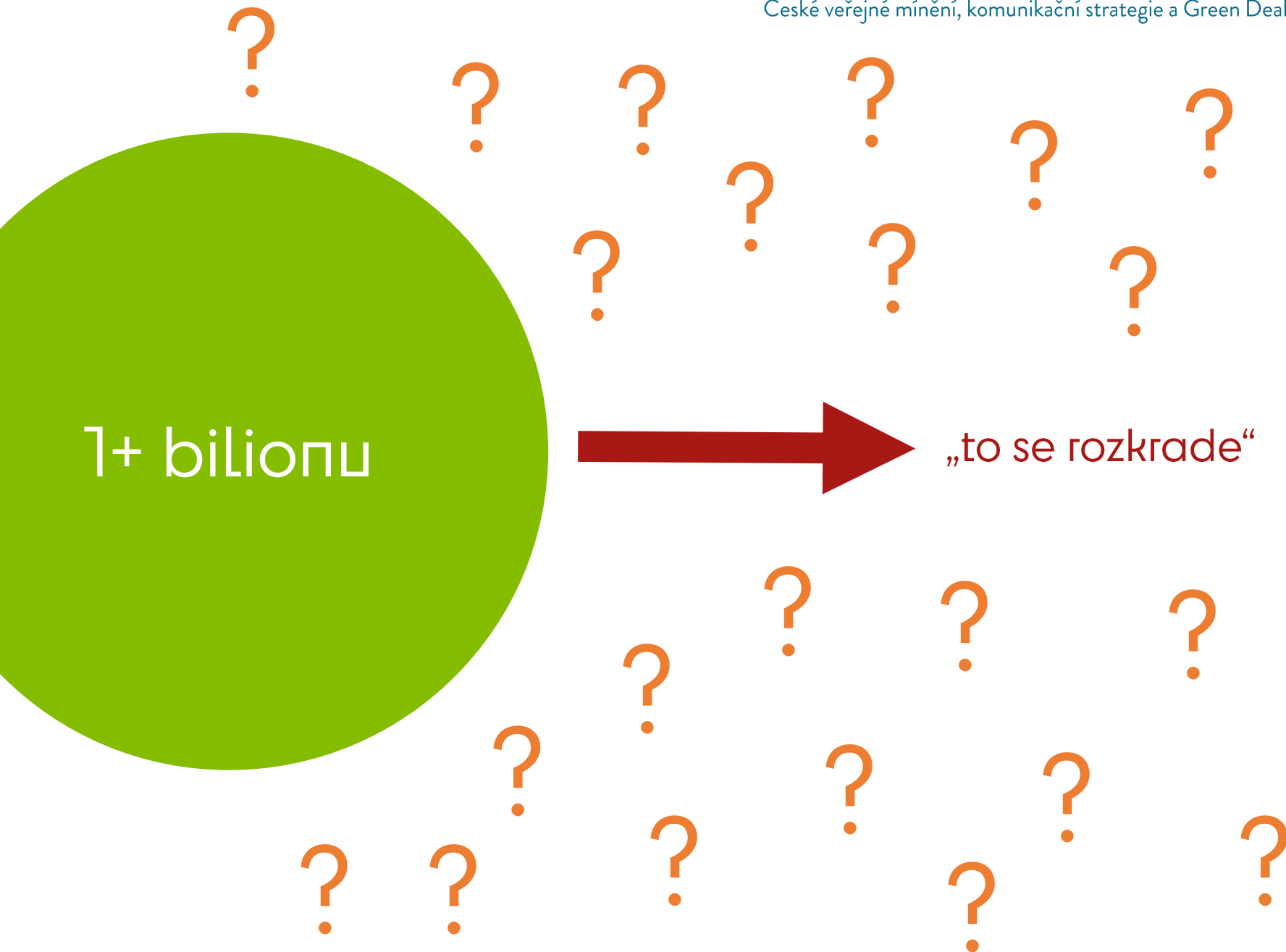
Do jaké míry souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími kroky českého státu?

The background is a light gray canvas filled with various abstract geometric and organic patterns. In the top left, there is a sun-like icon with radiating lines. Diagonal lines and small plus signs are scattered across the upper left. A series of concentric, wavy lines forms a large, organic shape on the right side, with a small cluster of blue dots inside. A green triangle is positioned on the left side. In the bottom left, there are several horizontal blue bars of varying lengths. A wavy brown line is located near the bottom center. A grid of small white dots is in the bottom right corner. A large, faint, stylized 'C' shape is visible in the upper right. The overall aesthetic is modern and minimalist.

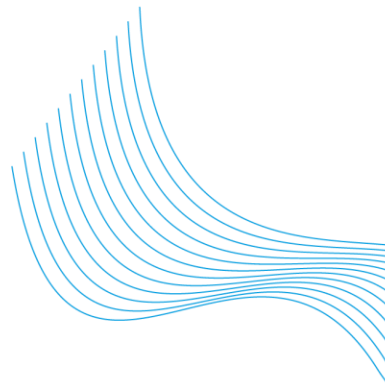
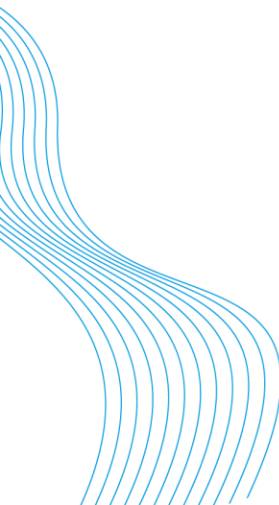
Pár postřehů z focus groups

Co jsou klíčové informace, které potřebujeme dostat k široké veřejnosti?

-
-
-
-
1. Klima se mění tady a teď
 2. České emise jsou mimořádně vysoké
 3. České emise pocházejí především z energetiky, ale také průmyslu, dopravy a zemědělství
 4. Bude 1,15+ bilionu na transformaci
 5. Něco se už podařilo a spoustu práce nás čeká
 6. Co jsou další kroky... ?

Jakým způsobem rámovat komunikaci o Zelené dohodě pro Evropu?

modernizace / technické inovace
(nebýt pozadu)

spravedlivá
transformace
vč. regionů

modernizace
spravedlivá transformace
obnova
Zelená dohoda
pro Evropu

příroda a krajina

vč. co předáme,
co zdědí

1+ bilionu
vč. regionů

praktické přínosy + důvěryhodní experti + autentické příběhy

Specializujeme se na výzkumy a komunikační strategie, které pomáhají stavět mosty k lidem, snižovat emise a chránit přírodu.

Ukázka naší expertízy

doporučujeme # vše # výzkumy # komunikace # transformace # změna klimatu # příroda a krajina # ekopedagogika # hnutí # knihy
video/audio # média # CZ # SK

Reprezentativní výzkum Energetické profily slovenských domácností

11. 4. 2023

Chcete vedět, aké sú energetické profily slovenských domácností a ako súvisia s ich socioekonomickými charakteristikami a vzťahom k demokracii? Pozrite sa na našu dátovú štúdiu.

Rozhovory o sýčkovi, krajine a zemědělství

27. 2. 2023

Rozhovory mezi čtyřma očima se zemědělci a zemědělkyněmi, u kterých hnízdí poslední čeští sýčci. Jak vnímají sýčky, ale také českou krajinu, úřady, dotace a situaci v zemědělství?

Příběhy lesního žalu

27. 2. 2023

Jak děti a dospívající prožívají dramatické odlesňování Vysočiny v posledních letech? O tom vypráví nový dokumentární film a kvalitativní minisérie.

Reprezentativní výzkum: Energetické profily českých domácností

15. 2. 2023

Čím české domácnosti topí? Jak jsou připraveny zvládnout energetickou krizi a nakolik jsou připraveny kofinancovat úsporná opatření? Představujeme šest energetických segmentů české veřejnosti.

A2larm: „Česká společnost je proklimatická, ale ještě není prot transformační.“ říká Jan Krajhanzl

28. 10. 2022

Rozhovor o českém veřejném mínění, změně klimatu, transformaci a Zelené dohodě pro Evropu – v souvislostech.

Vinohradská 12: Politě obrazy ostře dělí společnost. Proč se debata o klimatu vyhrocuje?

27. 10. 2022

Polévání slavných obrazů, lepení k vozovkám – co je záměrem aktivistů a aktivistek z iniciativ Letzte Generation a Just Stop Oil? A jak je vnímá veřejnost?

The background is a light gray field filled with various abstract geometric patterns. In the top left, there is a sun-like symbol with radiating lines. Diagonal lines and small plus signs are scattered across the upper left. A series of concentric, wavy lines forms a large shape on the right side. A green triangle is positioned on the left. In the bottom right, there is a grid of small white dots. A wavy line is at the bottom center. A large, faint, stylized 'C' shape is in the upper right. A series of horizontal lines is on the left side. A small, stylized 'X' shape is in the bottom right.

pokračování příště...

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.
jan.krajhanzl@institut2050.cz